

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
(ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

ΚΕΙΜΕΝΟ
Μίλτος Σαχτούρης
Ο ΕΛΕΓΚΤΗΣ

Ένας μπαξές γεμάτος αίμα
είν' ό ούρανός
καί λίγο χιόνι
έσφιξα τὰ σκοινιά μου
πρέπει καί πάλι νά έλέγξω
τ' άστέρια
έγώ
κληρονόμος πουλιών
πρέπει
έστω καί μέ σπασμένα φτερά
νά πετάω.

(Τὰ φάσματα ή ή χαρά στόν άλλο δρόμο, 1958)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο Μ. Σαχτούρης διαπλέκει τον κόσμο της πραγματικότητας με τον κόσμο της φαντασίας. Να επιβεβαιώσετε αυτή την άποψη με τρία παραδείγματα από το ποίημα, χωρίς σχολιασμό.

Μονάδες 15

B1. Η Νόρα Αναγνωστάκη υποστηρίζει ότι «ο Σαχτούρης είναι ο ζωγραφικότερος ποιητής που ξέρω. Όχι γιατί είναι *παραστατικές* οι εικόνες του σε σημείο που σχεδόν κάθε του ποίημα μπορεί να αναπαρασταθεί σαν ζωγραφική σύνθεση, αλλά γιατί έχει τη σύνθεση του χρώματος [...] όπως μόνο οι ζωγράφοι την έχουν». Να επαληθεύσετε την παραπάνω άποψη, εντοπίζοντας (μονάδες 8) και σχολιάζοντας (μονάδες 12) τέσσερα χαρακτηριστικά παραδείγματα του ποιήματος.

Μονάδες 20

B2. α) Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της γλώσσας του ποιήματος του Μ. Σαχτούρη; (μονάδες 2) Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας αναφέροντας τέσσερα παραδείγματα. (μονάδες 8)

β) Να εντοπίσετε τους ρηματικούς τύπους (μονάδες 3) και να σχολιάσετε (μονάδες 7) τον λειτουργικό ρόλο τους στο ποίημα.

Μονάδες 20

Γ1. α) Σε κείμενο 110 – 130 λέξεων να σχολιάσετε τους παρακάτω στίχους:

Ένας μπαξές γεμάτος αίμα
εἶν' ὁ οὐρανὸς

καὶ λίγο χιόνι

(μονάδες 10)

β) Σε κείμενο 130 – 150 λέξεων να εξηγήσετε πώς συνδέεται ο τίτλος με το περιεχόμενο του ποιήματος. (μονάδες 15)

Μονάδες 25

Δ1. Στα ποιήματα του Μ. Σαχτούρη και του Θ. Κωσταβάρα που σας δίνονται, να εντοπίσετε (μονάδες 5) και να σχολιάσετε (μονάδες 15) τρεις ομοιότητες και δύο διαφορές, ως προς το περιεχόμενο.

Μονάδες 20

Θανάσης Κ. Κωσταβάρας

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ

Στὸν Μίλτο Σαχτούρη

Μέσα στὸ σπίτι τοῦ Ποιητῆ
δὲν ἀντηχοῦν τραγούδια.
Δὲν κατοικοῦν ἀηδόνια στὸν κῆπο του.
Δὲν κυλοῦν μέσα σὲ φωτολουσμένα δωμάτια
τὰ βασανισμένα του χρόνια.

Μέσα στὸ σπίτι τοῦ Ποιητῆ
ἡ δόξα δὲν περπατάει ἀνθοστόλιστη.
Οὔτε κρατάει στεφάνι ἀπὸ φύλλα δάφνης
στὰ χέρια της.

Φορῶντας τρίχινο ροῦχο περνάει αὐστηρὴ
κι ἀπροσπέλαστη.

Μέσα στὸ σπίτι τοῦ Ποιητῆ
μόνο τὸ πάθος του γιὰ τὴν Ποίηση
τὸν ἐμψυχώνει νὰ ζήσει.
Μόνον ἡ θλίψη τοῦ στρώνει σεντόνι
νὰ κοιμηθεῖ.

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ

Χιόνι πέφτει καὶ σκεπάζει τοὺς στίχους του.
Μαῦρο χιόνι καὶ πικρὴ βροχὴ μουσκεύει
τὴν ψυχὴ του.

Ὅμως ἐκεῖνος δὲν ἀποσύρεται.
Ξέρει πὼς πρέπει νὰ ξαναρχίσει πάλι.
Νὰ κυνηγήσει τὸ ἄπιαστο ὄραμα.
Νὰ βρεῖ τὸ μυθικὸ πουλὶ μὲ τὴ χρωματιστὴ
φωνὴ καὶ τὶς μαῦρες φτεροῦγες.

Μέσα στὸ σπῖτι τοῦ Ποιητῆ
σώζεται πάντα τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου.

Μὲ πίκρα, μὲ πόνο καὶ μὲ αυταπάρνηση.

(*Ἡ μακρινὴ ἄγνωστη χώρα*, Νεφέλη, Ἀθήνα, 1999)

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. **Στο εξώφυλλο** να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. **Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω** να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. **Στην αρχή των απαντήσεών σας** να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ωρα δυνατής αποχώρησης: 18.30.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ